

คู่มือการลงทุนใน สปป.ลาว

2016 version

คำนำ

คู่มือการลงทุนฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยอวิชัยประเทศไทยและอวิชัยลาวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปภาพรวมการลงทุนในสปป.ลาว เกี่ยวกับการวิเคราะห์บรรยากาศการลงทุน ภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง รูปแบบการลงทุน การปฏิบัติทางการบัญชีในสปป.ลาว

ทั้งนี้การตัดสินใจการดำเนินธุรกิจ在不同ประเทศมีความซับซ้อนและต้องอาศัยข้อมูลเชิงพาณิชย์ในแต่ละประเทศ นักลงทุนที่สนใจ ควรปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในรายละเอียด ข้อมูลในคู่มือฉบับนี้เป็นข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2559

สารบัญ

บทนำ	1
สภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศ	1
ประชากร	1
ภาษา	1
เวลาทำการ	1
เวลา	2
วันหยุดนักขัตฤกษ์	2
A. โครงสร้างรัฐบาลและสภาพเศรษฐกิจ	3
A.1 โครงสร้างรัฐบาล	3
A.2 เศรษฐกิจ	3
A.3 อุตสาหกรรมชั้นนำ	4
A.4 ระบบการเงิน	5
A.5 สกุลเงิน	6
B. บรรยากาศการลงทุนและการค้าจากต่างประเทศ	7
B.1 สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน	7
B.2 ข้อควรพิจารณาในการลงทุน	10
B.3 ข้อตกลงและสมาคมการค้าระหว่างประเทศและภูมิภาค	11
B.4 คู่ค้าและสินค้าหลักเพื่อการนำเข้าและส่งออก	11
B.5 การนำเข้าและการส่งออก	11
C. สถานประกอบการ	13
C.1 รูปแบบการดำเนินธุรกิจ	13
C.2 การรวบรวมและการซื้อกิจการ	14
C.3 ภาษีเงินได้นิติบุคคล	14
C.4 การคำนวณเงินได้เพื่อเสียภาษี	16
C.5 ภาษีหัก ณ ที่จ่าย เนื่องจากทำธุรกรรมโดยผู้ประกอบการต่างชาติ	18
C.6 ภาษีอื่น ๆ	19
C.7 รายงานทางการเงินและการสอบบัญชี	19
D. บุคคลธรรมดา	22
D.1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	22
D.2 เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	23
D.3 การชำระภาษีและการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	24
D.4 อนุสัญญาภาษีซ้อน	24
D.5 วิชา	24
D.6 ใบอนุญาตทำงาน	25

บทนำ

สภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือ สปป.ลาว ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กลางอนุภาครุ่มน้ำโขง มีพรมแดนทิศตะวันตกติดประเทศไทย ทิศตะวันออกติดประเทศเวียดนาม ทิศเหนือติดประเทศจีน ทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดประเทศเมียนมา ทิศใต้ติดประเทศกัมพูชา และไม่มีทางออกสู่ทะเล

พื้นที่ส่วนใหญ่ของสปป.ลาวเป็นภูเขาปกคลุมด้วยป่าไม้ มีแม่น้ำสายต่างๆ ไหลผ่านโดยแม่น้ำโขงเป็นแม่น้ำสายหลัก นอกจากนี้ ยังอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ อาทิเช่น ถ่านหิน ไม้เนื้อแข็ง พลังงานน้ำ ยิปซัม ดิบบุก ทองและอัญมณี ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในเศรษฐกิจของประเทศ

สปป.ลาวประกอบไปด้วย 17 จังหวัดและกรุงเวียงจันทน์ซึ่งเป็นเมืองหลวงตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของประเทศ และเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจและการปกครอง จังหวัดที่ใหญ่ที่สุดของประเทศคือสะหวันนะเขต จังหวัดอื่นๆ ซึ่งเป็นที่เป็นที่รู้จักได้แก่ หลวงพระบาง จำปาสัก และปากเซ

ภูมิอากาศของประเทศมีลักษณะร้อนชื้น มี 2 ฤดูกาล ได้แก่ ฤดูร้อน (เดือนตุลาคม ถึง เดือนเมษายน) และฤดูฝน (เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนกันยายน) โดยจะมีฝนตกหนักเป็นระยะเวลาสั้นๆ ในช่วงมรสุม อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 28 องศาเซลเซียสและอาจสูงถึง 42 องศาเซลเซียสในฤดูร้อน

ประชากร

เชื้อชาติของประชากรจะพิจารณาจากถิ่นที่อยู่ โดยกว่าครึ่งเป็นชาวลาวซึ่งอาศัยอยู่ในภูมิภาคส่วนที่ราบต่ำหรือที่เรียกว่าลุ่มน้ำโขง ในขณะที่ประชากรราวร้อยละ 30 เป็นชาวเผ่ามอญ เขมร หรือที่รู้จักในชื่อ ลาวเทิง เป็นชนพื้นเมืองที่อาศัยอยู่ในภาคกลางและแถบภูเขาทางทิศใต้ ส่วนที่เหลือเรียกว่าลาวสูงเนื่องจากเป็นชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในที่ราบสูง ได้แก่ชาวม้ง ชาวเข่า ชาวซาว ชาวฉาน ชาวลัวะ และชาวมุข

สปป.ลาวไม่มีศาสนาประจำชาติ ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และมีบางส่วนนับถือศาสนาคริสต์และอิสลาม

ภาษา

ภาษาราชการของสปป.ลาวได้แก่ ภาษาลาว โดยภาษาลาวในแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกันออกไปตั้งแต่ภาคเหนือจรดภาคใต้ ชนกลุ่มน้อยบางกลุ่มไม่สามารถสื่อสารภาษาลาวได้เลย ทั้งนี้ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศสและภาษาไทยเป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ

เวลาทำการ

เวลาทำการของหน่วยงานภาครัฐ คือ วันจันทร์ถึงวันศุกร์ตั้งแต่เวลา 8.00 น. ถึง 12.00 น. และเวลา 14.00 น. ถึง 17.00 น. อย่างไรก็ตาม ร้านค้าและภาคเอกชนมักเปิดทำการตั้งแต่ วันจันทร์ถึงวันเสาร์ตั้งแต่เวลา 8.00น. ถึงเวลา 17.00 น.

เวลา

เวลามาตรฐานของสปป.ลาวเร็วกว่าเวลามาตรฐานกรีนิช (Greenwich Mean Time : GMT) 7 ชั่วโมงและเท่ากับเวลาของประเทศไทย

ตารางด้านล่างแสดงความแตกต่างของเวลาและจำนวนชั่วโมงในการเดินทางทางอากาศจากกรุงเวียงจันทน์ไปเมืองสำคัญต่างๆ

	จำนวนชั่วโมงที่เร็วกว่า / ช้ากว่า กรุงเวียงจันทน์	เวลาในการเดินทางทางอากาศ จากกรุงเวียงจันทน์ (ชั่วโมง)
กรุงเทพมหานคร	-	1
ฮ่องกง	+1	2
สิงคโปร์	+1	3
โตเกียว	+2	5
ชิดนีย์	+3	10
ลอนดอน	-6	12
นิวยอร์ก	-11	17
ลอสแอนเจลิส	-14	16

วันหยุดนักขัตฤกษ์

ตารางด้านล่างแสดงวันหยุดราชการของสปป. ลาว วันที่พิมพ์เป็นตัวเอียงจะเปลี่ยนแปลงในแต่ละปีตามปฏิทินจันทรคติ

	2558
วันขึ้นปีใหม่สากล	1 มกราคม
วันประเทศลาว	6 มกราคม
วันกองทัพ	20 มกราคม
วันขึ้นปีใหม่จีน (ตรุษจีน)	8 กุมภาพันธ์
วันสตรีสากล	8 มีนาคม
วันสถาปนาพรรคประชาชนปฏิวัติลาว	22 มีนาคม
วันปีใหม่ลาว	13-15 เมษายน
วันแรงงานสากล	1 พฤษภาคม
วันวิสาขบูชา	20 พฤษภาคม
วันเด็ก	1 มิถุนายน
วันลาวอิสระ	13 สิงหาคม
วันชาติ	2 ธันวาคม

A. โครงสร้างรัฐบาลและสภาพเศรษฐกิจ

A.1 โครงสร้างรัฐบาล

เมื่อได้รับอิสรภาพจากเจ้าอาณานิคมคือประเทศฝรั่งเศสตั้งแต่ปี 2518 เป็นต้นมา สปป. ลาวปกครองโดยระบบพรรคการเมืองเดียวคือพรรคประชาชนปฏิวัติลาว (Lao People's Revolutionary Party : LPRP) ซึ่งบริหารภายใต้การชี้นำของสภาพรรค

รัฐบาลประกอบไปด้วยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประธานาธิบดีและนายกรัฐมนตรี โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีหน้าที่พิจารณาและตัดสินใจในเรื่องสำคัญของประเทศ ปัจจุบันสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีสมาชิกจำนวน 149 คน สปป.ลาว มีประธานาธิบดีเป็นผู้นำประเทศถูกเลือกโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามของคะแนนเสียงทั้งหมด สภานิติบัญญัติแห่งชาติยังเป็นผู้เลือกนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีตามคำแนะนำของประธานาธิบดีอีกด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าและผู้แทนรัฐบาล โดยทั้งประธานาธิบดีและนายกรัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งวาระละ 5 ปี อย่างไรก็ตาม ประธานาธิบดีสามารถดำรงตำแหน่งอย่างต่อเนื่องไม่เกิน 2 วาระ ทั้งนี้ สปป.ลาวประกาศใช้รัฐธรรมนูญในปี 2534 ต่อมา มีการปรับปรุงรัฐธรรมนูญถึง 2 ครั้งด้วยกันในปี 2546 และปี 2559 นอกจากนี้ องค์การของรัฐยังประกอบไปด้วยฝ่ายตุลาการ ได้แก่ ศาลแขวง ศาลจังหวัดและศาลฎีกาสูงสุด

A.2 เศรษฐกิจ

ตั้งแต่มีการปฏิรูประบบเศรษฐกิจในปี 2529 เศรษฐกิจของสปป.ลาวได้มีการเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจที่วางแผนจากส่วนกลางไปเป็นระบบเศรษฐกิจแบบเปิด โดยใช้นโยบายเปิดประตูสู่การลงทุน (open door policy) เพื่อส่งเสริมการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ

ในปี 2552 สปป.ลาวได้รวมกฎหมายการส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศและกฎหมายการลงทุนจากต่างชาติเข้าด้วยกันเป็นกฎหมายการลงทุนซึ่งใช้บังคับทั้งการลงทุนจากในและต่างประเทศ ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ นักลงทุนต่างชาติสามารถเข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจในสปป.ลาวได้ทุกประเภทและทุกพื้นที่ เว้นแต่ธุรกิจดังต่อไปนี้

- ▶ ธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ
- ▶ ธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ▶ ธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน หรือขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ

โดยในช่วงที่ผ่านมา การลงทุนทางตรงจากต่างชาติในสปป.ลาวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มธุรกิจเหมืองแร่ พลังงานน้ำและการเกษตร นักลงทุนชาวต่างชาติที่นิยมเข้ามาลงทุนในสปป.ลาว ได้แก่ นักลงทุนจากเวียดนาม จีน ไทย ฝรั่งเศสและญี่ปุ่น

แนวโน้มเศรษฐกิจโดยรวม

แม้จะเผชิญกับปัจจัยภายนอกที่ชะลออัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ หรือจีดีพีของสปป.ลาวยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2558 เศรษฐกิจของประเทศเติบโตขึ้นในอัตรา

ร้อยละ 6.7 อันเป็นผลจากการขยายตัวของธุรกิจพลังงานน้ำและภาคบริการ การเติบโตทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญในสองทศวรรษที่ผ่านมาทำให้อัตราความยากจนของประชาชนในสปป.ลาว ลดลง

การลงทุนด้านพลังงานสร้างรายได้อันมหาศาลให้กับสปป.ลาว ซึ่งปัจจุบันมีโครงการด้านพลังงานที่อยู่ในระหว่างการก่อสร้างกว่า 20 โครงการ โดยในจำนวนนี้รวมถึงโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานถ่านหินหงสาและโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานน้ำไซยะบุรีซึ่งมีกำหนดจะเปิดให้ดำเนินการในปี 2559 และปี 2562 ตามลำดับ โดยคาดการณ์ว่า ตั้งแต่ปี 2558 จนถึงปี 2563 กำลังการผลิตพลังงานไฟฟ้าของ สปป.ลาว จะเพิ่มมากขึ้นอีกเมื่อโรงไฟฟ้ากว่า 15 แห่งมีกำหนดการเปิดให้บริการในอีก 5 ปีข้างหน้า

A.3 อุตสาหกรรมชั้นนำ

การเกษตร

การเกษตรเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่สำคัญต่อเศรษฐกิจของ สปป. ลาวโดยมีสัดส่วนประมาณหนึ่งในสี่ของจีดีพีของประเทศ ดังนั้น รัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการเพาะปลูก การพัฒนาระบบสาธารณสุขภาค รวมถึงการพัฒนาศักยภาพแรงงานในภาคการเกษตร

สินค้าหลักของภาคการเกษตรได้แก่ ข้าวและกาแฟ โดย สปป. ลาวมีการเพาะปลูกข้าวอยู่ทั่วประเทศ ในขณะที่กาแฟเป็นสินค้าส่งออกหลักที่ได้รับความนิยมเนื่องจากสปป. ลาวมีแร่ธาตุในดินและสภาพอากาศที่เหมาะสมต่อการปลูกพืชชนิดนี้ สินค้าการเกษตรที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ อ้อย ยาลูบ ฝ้ายและชา

ป่าไม้

ในปัจจุบัน พื้นที่ราวสองในสามของ สปป.ลาวยังคงเป็นพื้นที่ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ปัจจัยทางทรัพยากรธรรมชาติส่งผลให้ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้เป็นสินค้าที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของสปป. ลาว ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงออกมาตรการต่างๆ เพื่อรักษาพื้นที่ป่าไม้และชะลอการตัดไม้ทำลายป่า เช่น จำกัดปริมาณไม้ท่อนที่สามารถตัดได้ในแต่ละปีโดยใช้ระบบให้โควตาแก่เอกชนที่มีใบอนุญาตทำกิจการป่าไม้ และห้ามการส่งออกไม้ซุง การออกมาตรการดังกล่าวนี้ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์จากไม้มีมูลค่าสูงขึ้นในภาพรวม และยังสามารถเติมเต็มความต้องการไม้ซุงโดยโรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ในท้องถิ่นได้อีกด้วย

พลังงานและเหมืองแร่

สปป.ลาวอุดมไปด้วยทรัพยากรแร่ธาตุที่สำคัญได้แก่ ดีบุก ทองแดง สังกะสี ฟอสฟอรัส เหล็ก และ ยิปซัม โดยรัฐบาลมีการให้สัมปทานแก่นักลงทุนต่างชาติเพื่อทำการสำรวจและขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ รวมถึงทำเหมืองทอง ลิกไนต์อัญมณี และแร่มีค่าอื่นๆ ในปัจจุบัน มีการคาดการณ์ว่าสปป. ลาวมีทรัพยากรแร่ธาตุอีกมากมายที่ยังไม่ได้รับการสำรวจ ดังนั้น อุตสาหกรรมเหมืองแร่จึงมีแนวโน้มที่จะเจริญเติบโตยิ่งขึ้นในอนาคต

นอกจากนี้ ในด้านอุตสาหกรรมพลังงาน เมื่อปี 2549 รัฐบาลได้มีการทำสัญญากับภาคเอกชนเพื่อร่วมกันก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานถ่านหินลิกไนต์ทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือเพื่อส่งออกกระแสไฟฟ้าไปยังประเทศเพื่อนบ้าน

พลังงานน้ำ

สปป.ลาวเป็นหนึ่งในประเทศที่มีแหล่งพลังงานน้ำมากที่สุดในโลก โดยในปัจจุบันเขื่อนน้ำจิมซึ่งตั้งอยู่ใกล้กรุงเวียงจันทน์เป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานน้ำที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ

ในปี 2558 สปป.ลาวมีโรงไฟฟ้าพลังงานน้ำถึง 38 โรง โดยประมาณร้อยละ 79.6 ของกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้จะส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน และภายในปี 2563 มีการคาดการณ์ว่าสปป.ลาวจะมีโรงไฟฟ้าพลังงานน้ำกว่า 60 โรงซึ่งจะผลิตกระแสไฟฟ้าได้เป็นจำนวนมหาศาล ไฟฟ้าที่ผลิตได้ส่วนใหญ่จะส่งออกมายังประเทศไทยทางระบบสายไฟฟ้าแรงสูงผ่านแม่น้ำโขง ส่วนประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ ที่สปป.ลาวส่งออกไฟฟ้า ได้แก่ เวียดนาม และกัมพูชา

นอกจากนี้ สปป.ลาวอยู่ระหว่างการผลักดันโครงการ อาเซียน เพาเวอร์ กริด (ASEAN Power Grid: APG) เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สมดุลในการแจกจ่ายทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้าภายในภูมิภาค โดย APG มีเป้าหมายที่จะเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าในหมู่สมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศภายในปี 2563 เพื่อให้ประเทศที่มีศักยภาพสูงในการผลิตกระแสไฟฟ้าสามารถถ่ายเทพลังงานให้แก่ประเทศที่ขาดแคลนได้

การท่องเที่ยว

สปป.ลาวเป็นจุดหมายที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวด้วยเหตุผลหลายประการ เนื่องจากมีธรรมชาติที่สวยงาม รวมถึงวัฒนธรรมประเพณีที่มีเอกลักษณ์และประวัติศาสตร์อันเก่าแก่

แม้ว่าเศรษฐกิจโลกจะชะลอตัวลง แต่จำนวนนักท่องเที่ยวที่หลั่งไหลมายังสปป.ลาวกลับมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภายหลังการออกแคมเปญ “ปีแห่งการท่องเที่ยวลาว” ในปี 2542 รัฐบาลตั้งเป้าหมายว่าภายในปี 2563 จำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มสูงถึงกว่า 4.5 ล้านคน

เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายดังกล่าว กระทรวงสารสนเทศ วัฒนธรรมและการท่องเที่ยวได้วางแผนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวซึ่งรวมถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวการสนับสนุนธุรกิจที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว และการจัดอบรมบุคลากรในภาคการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการ

สำหรับปัจจัยด้านการเดินทาง สปป.ลาว มีการสร้างถนนและสะพานข้ามแม่น้ำโขงเพื่อเชื่อมต่อกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค นอกจากนี้ ยังมีการให้บริการทางอากาศยานโดยสายการบินลาวแอร์ไลน์ (Lao Airlines) ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

A.4 ระบบการเงิน

ธนาคารกลางและหน่วยงานที่กำกับและดูแลด้านการเงิน

ธนาคารแห่งสปป.ลาว (The Bank of Lao PDR: BOL) เป็นธนาคารกลางของประเทศ มีหน้าที่กำหนดนโยบายการเงิน ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ รวมถึงกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน

ธนาคารพาณิชย์

การจัดตั้งธนาคารพาณิชย์และสาขาของธนาคารต่างชาติต้องได้รับการอนุมัติจากธนาคารแห่งสปป.ลาว โดยในเดือนเมษายน ปี 2559 สปป.ลาวมีธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด 42 แห่ง แบ่งออกเป็นธนาคารของภาครัฐ 3

แห่ง ธนาคารเฉพาะกิจ 1 แห่ง ธนาคารท้องถิ่น 3 แห่ง ธนาคารของภาคเอกชน 7 แห่ง ธนาคารในเครือธนาคารต่างชาติ 9 แห่ง และสาขาของธนาคารต่างชาติอีก 19 แห่ง

ธนาคารพาณิชย์ในสปป. ลาวสามารถให้บริการธุรกรรมทางการเงินได้อย่างครบถ้วนตั้งแต่รับฝากเงิน ให้บริการสินเชื่อ แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ขายพันธบัตรหรือหลักทรัพย์ ตลอดจนให้คำปรึกษาด้านการลงทุนในกองทุนและหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์

สปป. ลาวมีตลาดหลักทรัพย์แห่งเดียวคือ ตลาดหลักทรัพย์ลาว (Lao Securities Exchange: LSX) ซึ่งก่อตั้งเมื่อปี 2553 และ ด้วยวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนให้แก่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และ สนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ลาว (The Lao Securities Commission : LSC) เป็นหน่วยงานกำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์

ในปัจจุบัน มีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ลาวทั้งสิ้น 5 บริษัท ได้แก่ Banque Pour Le Commerce Exterieur Lao Public Company, EDL Generation Public Company, Lao World Public Company, Petroleum Trading Lao Public Company และ Souvanny Home Center Public Company

A.5 สกุลเงิน

สปป.ลาวใช้สกุลเงิน กีบ (kip หรือ LAK) โดยถึงแม้ว่าการทำธุรกรรมทางการเงินใน สปป. ลาวควรใช้สกุลเงิน กีบ สกุลเงินบาทและดอลลาร์สหรัฐเป็นสกุลเงินที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย

B. บรรยากาศการลงทุนและการค้าจากต่างประเทศ

B.1 สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน

การลงทุนจากต่างประเทศ

สปป.ลาว ใช้กฎหมายส่งเสริมการลงทุนเพื่อกำกับและดูแลการลงทุนในประเทศ ซึ่งใช้บังคับกับนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ มีเนื้อหาครอบคลุมถึงประเภทธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริม รูปแบบของการลงทุนที่ได้รับอนุญาต เงื่อนไขการลงทุน สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร เงื่อนไขที่นักลงทุนต้องปฏิบัติตามและขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตการลงทุน

ธุรกิจต้องห้ามสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ ได้แก่ การผลิตสารอันตรายต่างๆ รวมถึงสารกัมมันตรังสี การผลิตอาวุธ ยาเสพติด ระเบิดและหมึกที่ใช้ในการพิมพ์ธนบัตร เครื่องพิมพ์ธนบัตร และเครื่องผลิตเงินเหรียญ

หน่วยงานด้านการลงทุน

กระทรวงวางแผนและการลงทุน (Ministry of Planning and Investment : MPI) มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลด้านการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการให้สัมปทาน โดยกรมส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion Department : IPD) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงวางแผนและการลงทุน มีหน้าที่บริหารงานอันเกี่ยวข้องกับการลงทุนจากต่างประเทศ รวมทั้งพิจารณาคำขอลงทุนตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุน

นอกจากนี้ กระทรวงวางแผนและการลงทุนยังเปิดศูนย์ให้บริการนักลงทุน หรือ One-Stop Service เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน เช่น ให้ข้อมูลการลงทุน พิจารณาคำขอลงทุน อนุมัติให้สัมปทาน รวมถึงออกประกาศเกี่ยวกับการลงทุนและเป็นตัวแทนประสานงานระหว่างรัฐบาลและนักลงทุนอีกด้วย

ทั้งนี้ การพิจารณาคำขอลงทุนสำหรับกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการให้สัมปทานจะถูกกำกับและดูแลโดยกระทรวงอุตสาหกรรมและการพาณิชย์ (Ministry of Industry and Commerce : MOIC) หรือกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนั้นเป็นการเฉพาะ เช่น ธุรกิจสถาบันการเงินและธุรกิจประกันภัย

ประเภทของการลงทุน

นักลงทุนสามารถลงทุนในประเภทการลงทุนดังต่อไปนี้

► ธุรกิจทั่วไป

ธุรกิจทั่วไป หมายถึงธุรกิจทุกประเภททั้งที่อยู่ภายใต้การควบคุมและมีได้อยู่ภายใต้การควบคุมแต่ไม่ใช่ธุรกิจสัมปทาน

นักลงทุนที่ต้องการลงทุนในธุรกิจทั่วไปจะต้องยื่นคำขอลงทุนไปยังศูนย์ให้บริการนักลงทุนของกระทรวงอุตสาหกรรมและการพาณิชย์ เพื่อจดทะเบียนบริษัทตามกฎหมายวิสาหกิจ (Law on Enterprise : LOE) การลงทุนในธุรกิจทั่วไปต้องมีเงินทุนไม่น้อยกว่า 1,000 ล้านกีบ

► ธุรกิจสัมปทาน

ธุรกิจล้มปทาน หมายถึงธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาลเพื่อสิทธิการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ ประเภทธุรกิจที่ต้องขอล้มปทาน ได้แก่ ธุรกิจอันเกี่ยวข้องกับสิทธิในการใช้ที่ดิน ธุรกิจเหมืองแร่ ธุรกิจพลังงานไฟฟ้า ธุรกิจสายการบิน ธุรกิจการสื่อสารและโทรคมนาคม ธุรกิจประกันภัยและสถาบันการเงิน

นักลงทุนที่ต้องการลงทุนในธุรกิจล้มปทานจะต้องยื่นคำขอลงทุนไปยังศูนย์ให้บริการนักลงทุนของกระทรวงวางแผนและการลงทุน เพื่อการพิจารณาเบื้องต้นก่อนส่งให้รัฐบาลพิจารณาอนุมัติในขั้นต่อไป โดยกระทรวงวางแผนและการลงทุนมีหน้าที่ออกหนังสือรับรองการให้ล้มปทาน (Registration Certificate) หากคำขอลงทุนได้รับการอนุมัติจากรัฐบาล ในขณะที่สำนักงานวางแผนและการลงทุนในท้องถิ่นมีหน้าที่ออกออกหนังสือรับรองการให้ล้มปทานในกรณีที่หน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเป็นผู้พิจารณาคำขอ

ระยะเวลาของการลงทุนในล้มปทานขึ้นอยู่กับ ประเภท ขนาด มูลค่าการลงทุนและเงื่อนไขเฉพาะของกิจการล้มปทาน อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาการให้ล้มปทานจะไม่เกินกว่า 99 ปี ซึ่งสามารถขต่ออายุล้มปทานได้หากได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาล หรือ ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด ธุรกิจล้มปทานที่มีคุณสมบัติเหมาะสมจะได้รับการต่ออายุล้มปทาน ได้แก่ ธุรกิจล้มปทานที่ให้ผลประโยชน์แก่ประเทศสูง มีการปฏิบัติตามข้อตกลง และมีผลการดำเนินงานที่ดีโดยมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

► **กิจการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตเศรษฐกิจเฉพาะ**

กิจการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ หมายถึงกิจการที่ลงทุนในโครงการก่อสร้างเพื่อพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน รวมไปถึงการพัฒนาเมืองใหม่ ส่วนกิจการพัฒนาเขตเศรษฐกิจเฉพาะ หมายถึงกิจการที่ลงทุนในโครงการก่อสร้างเพื่อสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในเขตอุตสาหกรรม เขตอุตสาหกรรมส่งออกและสถานที่ท่องเที่ยว

นอกเหนือจากการลงทุนในกิจการพัฒนาเขตเศรษฐกิจที่กล่าวไปข้างต้น นักลงทุนรายอื่นที่มีความประสงค์จะลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตเศรษฐกิจเฉพาะจะต้องยื่นคำขอลงทุนไปยังศูนย์ให้บริการนักลงทุน ของคณะกรรมการบริหารเขตเศรษฐกิจที่ประสงค์จะจัดตั้งโครงการ

สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร

ธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบด้วย เกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรมและการบริการ โดยรัฐบาลได้แบ่งกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็น 3 ระดับตามการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร ดังนี้

- ระดับที่ 1: กิจการที่ได้รับการส่งเสริมในระดับสูง
- ระดับที่ 2: กิจการที่ได้รับการส่งเสริมในระดับปานกลาง
- ระดับที่ 3: กิจการที่ได้รับการส่งเสริมในระดับต่ำ

เขตส่งเสริมการลงทุน

เขตการลงทุนและสิทธิประโยชน์ถูกแบ่งออกเป็นสามเขต ตามระดับการพัฒนาตามระบบสาธารณสุขโลก เศรษฐกิจและสังคม รวมถึงสภาพทางภูมิศาสตร์ ดังตารางต่อไปนี้

<p>เขตที่ 1</p>	<p>เขตที่ด้อยพัฒนาด้านระบบสาธารณสุขโลก ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ภูเขาและทิวทัศน์ จะได้รับการส่งเสริมในระดับสูงโดยจะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมในระดับที่ 1 จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 10 ปี - กิจกรรมในระดับที่ 2 จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 6 ปี - กิจกรรมในระดับที่ 3 จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 4 ปี
<p>เขตที่ 2</p>	<p>เขตที่มีการพัฒนาด้านระบบสาธารณสุขโลกอยู่ในขั้นปานกลางซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาแล้วบางส่วน จะได้รับการส่งเสริมในระดับปานกลางโดยจะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมที่ถูกจัดอยู่ในระดับที่ 1 จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 6 ปี - กิจกรรมที่ถูกจัดอยู่ในระดับที่ 2 จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 4 ปี - กิจกรรมที่ถูกจัดอยู่ในระดับที่ 3 จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 2 ปี
<p>เขตที่ 3</p>	<p>เขตที่มีการพัฒนาด้านระบบสาธารณสุขโลกอยู่ในขั้นที่ดี จะได้รับการส่งเสริมในระดับต่ำ โดยจะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมที่ถูกจัดอยู่ในระดับที่ 1 จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 4 ปี - กิจกรรมที่ถูกจัดอยู่ในระดับที่ 2 จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 2 ปี - กิจกรรมที่ถูกจัดอยู่ในระดับที่ 3 จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 1 ปี

กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามระยะเวลาที่กำหนดโดยนับจากวันที่เริ่มดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม สำหรับกิจการที่ประกอบธุรกิจผลิตสินค้า และกิจการที่มีการวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามระยะเวลาที่กำหนดโดยเริ่มนับจากวันที่กิจการมีกำไร

นอกจากสิทธิประโยชน์ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลที่กล่าวไปข้างต้น นักลงทุนจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรและสิทธิประโยชน์อื่นๆ ดังนี้

- ▶ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไป หากนักลงทุนนำกำไรสุทธิที่ได้รับไปใช้ลงทุนเพื่อขยายธุรกิจ
- ▶ ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับอุปกรณ์ ชิ้นส่วน ยานยนต์และวัตถุดิบอันไม่สามารถจัดหาได้ในสปป. ลาวและมีความจำเป็นต้องนำมาใช้กระบวนการผลิต
- ▶ ยกเว้นอากรขาออกสำหรับการส่งออกสินค้า

นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนในธุรกิจอื่นๆ ที่ไม่อยู่ในบัญชีธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาลได้ โดยโครงการลงทุนนั้นจะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร และต้องเสียภาษีในอัตราปกติ

B.2 ข้อควรพิจารณาในการลงทุน

ข้อจำกัดในการประกอบธุรกิจของนักลงทุนต่างชาติ

ภายใต้กฎหมายการส่งเสริมการลงทุน รัฐบาลลาวส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศในทุกภาคส่วน ทุกกิจการ และทุกพื้นที่ของประเทศ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสปป.ลาวจะยังมีได้ออกประกาศสำหรับประเภทธุรกิจที่ต่างชาติต้องห้ามลงทุน แต่ในทางปฏิบัติ ธุรกิจบางประเภทได้รับการสงวนไว้สำหรับผู้มีสัญชาติลาว และนิติบุคคลลาว เท่านั้น เช่น การสกัดสมุนไพร การผลิตเครื่องดินเผา สถาบันการเงินชุมชน (Microfinance Institutions: MFI) และธุรกิจนำเข้า

ในปัจจุบัน สปป.ลาวอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติลงทุนในกิจการค้าส่งและค้าปลีกภายใต้เงื่อนไขด้านเงินลงทุนขั้นต่ำ และเงื่อนไขอื่นๆ

ข้อจำกัดในการถือครองที่ดิน

ในกรณีทั่วไป นักลงทุนต่างชาติไม่สามารถถือครองที่ดินในสปป.ลาวได้ อย่างไรก็ตาม ภายใต้กฎหมายส่งเสริมการลงทุนฉบับใหม่ นักลงทุนต่างชาติสามารถซื้อที่ดินเพื่อประกอบธุรกิจหรือเพื่อการพักอาศัยได้หากมีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 500,000 ดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป

รัฐบาลอนุญาตให้กิจการลงทุนของชาวต่างชาติสามารถเช่าที่ดินของรัฐได้โดยมีกำหนดระยะเวลาเช่าอยู่ที่ 50 ปี ในส่วนของการเช่าที่ดินจากเอกชนโดยชาวต่างชาติ ระยะเวลาเช่าจะจำกัดอยู่ที่ 30 ปี ระยะเวลาเช่าที่ดินในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะจำกัดอยู่ที่ 75 ปี ทั้งนี้ กิจการลงทุนของชาวต่างชาติสามารถต่ออายุการเช่าได้หากได้รับการอนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Rights : IPR) ในสปป.ลาว เริ่มมีการพัฒนาขึ้นตามลำดับ โดยปัจจุบัน สปป.ลาวเป็นภาคีสมาชิกขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization : WIPO) และอนุสัญญาปารีสว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม (the Paris Convention on the protection of industrial property) นอกจากนี้ ไทยและสปป.ลาวยังได้ร่วมลงนามแบบทวิภาคีในความตกลงด้านทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งส่งผลให้สิทธิบัตรที่จดทะเบียนในไทยได้รับความคุ้มครองในสปป.ลาว

สัมปทาน

สัมปทานเป็นการที่นิติบุคคลได้รับอนุญาตจากรัฐบาลให้มีสิทธิใช้ทรัพย์สินของรัฐบาลหรือได้รับสิทธิในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญาสัมปทาน

กิจการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับสัมปทาน ได้แก่ การลงทุนในกิจการโทรคมนาคม การติดต่อสื่อสาร การขนส่งเหมืองแร่ พลังงานไฟฟ้าและเกษตรกรรม โดยนักลงทุนต้องมีการทำสัญญากับรัฐบาลเป็นกรณีพิเศษเพื่อประกอบธุรกิจดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีการลงทุนในกิจการเหมืองแร่และพลังงานไฟฟ้า นักลงทุนจะต้องมีการตกลงกับรัฐบาลด้านสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทที่ตั้งขึ้นเพื่อประกอบกิจการนั้น

การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตรา ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งสปป.ลาวก่อนมีการทำธุรกรรม ซึ่งรวมถึงธุรกรรมด้านการชำระค่าสินค้าและค่าบริการ การกู้ยืมจากต่างประเทศ การโอนเงินตราต่างประเทศ รวมถึงการนำเงินลงทุนเข้ามาหรือออกจาก สปป. ลาว

นักลงทุนต่างชาติจะต้องใช้ระบบธนาคารลาวและบัญชีของธนาคารในสปป.ลาวสำหรับการทำธุรกรรมทางการเงินทุกประเภท เว้นแต่ ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งสปป.ลาวให้ใช้บัญชีของธนาคารต่างประเทศได้

B.3 ข้อตกลงและสมาคมการค้าระหว่างประเทศและภูมิภาค

สปป.ลาวเป็นสมาชิกกลุ่มการค้าระดับภูมิภาคและองค์การระดับนานาชาติ ได้แก่ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) องค์การการค้าโลก (WTO) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) นอกจากนี้ สปป.ลาวยังได้ร่วมลงนามในข้อตกลงการค้าเสรีแบบทวิภาคีกับ 18 ประเทศ ได้แก่ อาร์เจนตินา เบลารุส บัลแกเรีย กัมพูชา จีน อินโดนีเซีย อินเดีย เกาหลีใต้ คุเวต มาเลเซีย มองโกเลีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ รัสเซีย ไทย ตุรกี สหรัฐอเมริกาและเวียดนาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการค้าเสรีและลดมาตรการกีดกันทางการค้าในระดับภูมิภาค

B.4 คู่ค้าหลักและการนำเข้าส่งออกที่สำคัญ

คู่ค้าหลักของสปป.ลาว ได้แก่ ไทย จีน และเวียดนาม โดยการส่งออกได้รับการส่งเสริมจากการเปิดเสรีทางการค้าในระดับภูมิภาค เช่น ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) และข้อตกลงเขตการค้าเสรีแบบทวิภาคี (FTAs) กับประเทศคู่ค้า

สินค้านำเข้าหลักของสปป.ลาว ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค อุปกรณ์และเครื่องจักรสำหรับการก่อสร้างและการเกษตร วัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอ น้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องยนต์และเวชภัณฑ์ ในขณะที่เดียวกัน สินค้าส่งออกหลัก ได้แก่ ไม้ซุงและผลิตภัณฑ์จากไม้ แร่ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และ กาแฟ

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมามีประเทศไทยเป็นคู่ค้าที่สำคัญของสปป.ลาว โดยมีสัดส่วนคิดเป็นกว่าสองในสามของมูลค่าสินค้านำเข้า และกว่าหนึ่งในสามของมูลค่าสินค้าส่งออกของสปป.ลาว

B.5 การนำเข้าและการส่งออก

ข้อจำกัดในการนำเข้าและการส่งออก

การนำเข้าและการส่งออกสินค้าบางประเภทต้องได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การพิจารณาอนุญาตให้นำเข้าหรือส่งออกจะขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้า โดยในการนำเข้าสินค้า ผู้นำเข้าสินค้าต้องแสดงแผนประกอบการนำเข้าและใบอนุญาตนำเข้า และในการส่งออกสินค้า ผู้ส่งออกสินค้าบางประเภทต้องได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมศุลกากร

สินค้านำเข้าต้องห้าม ได้แก่

- ▶ สารเคมีอันตรายที่ใช้ในอุตสาหกรรม
- ▶ กระสุน อาวุธ ระเบิดและพาหนะที่ใช้ในการสงครามทุกประเภท ยกเว้นระเบิดที่ใช้ในอุตสาหกรรม

- ▶ ผืน ผืนสกัด เมล็ดผืน ดอกผืน กัญชาและสินค้าที่มีส่วนผสมของกัญชาทุกรูปแบบ และโคเคน
- ▶ การนำเข้าอุปกรณ์ตกปลาที่เป็นการทำลายระบบนิเวศ
- ▶ สัตว์และอุปกรณ์ล่ามก
- ▶ กระดาษ หมึก และเครื่องพิมพ์เพื่อผลิตธนบัตร รวมถึงเครื่องผลิตเหรียญ

สินค้าส่งออกต้องห้าม ได้แก่

- ▶ การส่งออกวัตถุโบราณ เช่น พระพุทธรูป รูปเคารพและวัตถุที่ใช้ในการบูชาต่างๆ และ วัตถุที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปและถือเป็นมรดกของชาติ

นอกจากนี้ สินค้าส่งออกบางประเภทเป็นสินค้าส่งออกภายใต้เงื่อนไขพิเศษ เช่น ไม้ซุง ไม้ท่อน แร่มีค่าและอัญมณี

ภาษีศุลกากรและพิธีการศุลกากร

กรมศุลกากรภายใต้การบริหารของกระทรวงการคลัง (Ministry of Finance : MOF) เป็นผู้กำกับดูแลขั้นตอนและพิธีศุลกากร

การนำเข้าและการส่งออกสินค้าทุกประเภทต้องเสียภาษีศุลกากร เว้นแต่ได้รับยกเว้น ภายใต้กฎหมายศุลกากร การส่งออกสินค้าจะต้องสำแดงมูลค่าที่แท้จริงของสินค้าและค่าขนส่งที่ด่านศุลกากรขาออก ส่วนการนำเข้าสินค้าจะต้องสำแดงมูลค่าที่แท้จริงของสินค้า ค่าประกัน ค่าระวางและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่ด่านศุลกากรขาเข้า

อากรขาเข้าและอากรขาออกจะถูกจัดเก็บเมื่อมีการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า โดยมีอัตราตั้งแต่ร้อยละ 5 ถึงร้อยละ 40 (ยกเว้นสินค้าฟุ่มเฟือยและยานพาหนะ) อย่างไรก็ตาม อากรขาเข้าอาจได้รับยกเว้นในบางกรณี

C. สถานประกอบการ

C.1 รูปแบบการดำเนินธุรกิจ

ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจในสปป.ลาวได้โดยการจัดตั้งวิสาหกิจ สำนักงานสาขาของบริษัทต่างชาติ สำนักงานผู้แทนของบริษัทต่างชาติ และกิจการร่วมค้า

วิสาหกิจ

วิสาหกิจในสปป.ลาว สามารถจัดตั้งได้ 3 รูปแบบ ได้แก่

- ▶ วิสาหกิจส่วนบุคคล
วิสาหกิจส่วนบุคคล (Sole-trader enterprise) คือวิสาหกิจที่มีเจ้าของเพียงคนเดียว โดยจะประกอบการภายใต้ชื่อของเจ้าของซึ่งจะมีความรับผิดชอบในวิสาหกิจอย่างไม่จำกัด
- ▶ ห้างหุ้นส่วน
ห้างหุ้นส่วน (Partnership) แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ห้างหุ้นส่วนสามัญ และห้างหุ้นส่วนจำกัด
- ▶ บริษัท
บริษัท เป็นรูปแบบนิติบุคคลที่ได้รับความนิยมมากที่สุด จัดตั้งขึ้นโดยการแบ่งทุนเป็นหุ้น ซึ่งแต่ละหุ้นจะมีมูลค่าเท่ากัน บริษัทแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ บริษัทจำกัด และบริษัทมหาชนจำกัด

บริษัทจำกัดจะต้องมีผู้ถือหุ้นอย่างน้อย 2 คน แต่ไม่เกินกว่า 30 คน โดยผู้ถือหุ้นในบริษัทจะมีความรับผิดชอบจำกัดไม่เกินกว่าทุนที่ตนได้ลงไว้รวมกับมูลค่าหุ้นที่ค้างชำระเท่านั้น

บริษัทมหาชนจำกัดจะต้องมีผู้ถือหุ้นอย่างน้อย 9 คน โดยสามารถโอนหุ้นได้อย่างอิสระและสามารถเสนอขายหุ้นต่อสาธารณะได้ ผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชนจำกัดสามารถชำระค่าหุ้นเป็นเงินสดหรือทรัพย์สินอื่นที่อาจตีมูลค่าได้เป็นเงิน บริษัทมหาชนจำกัดและบริษัทจำกัดมีความแตกต่างกันในวิธีการระดมทุน และการกำกับดูแลจากหน่วยงานรัฐซึ่งบริษัทมหาชนจำกัดจะมีระดับความเข้มงวดสูงกว่า อย่างไรก็ตาม นักลงทุนที่ประสงค์จะระดมทุนจากสาธารณชนควรพิจารณาจัดตั้งวิสาหกิจในรูปแบบของบริษัทมหาชนจำกัด

สำนักงานสาขาของบริษัทต่างชาติ

บริษัทต่างชาติได้รับอนุญาตให้จัดตั้งสำนักงานสาขา (Branch office) เพื่อประกอบกิจการในสปป.ลาวได้ในบางประเภทธุรกิจเท่านั้น เช่น ธนาคารต่างชาติ สถาบันการเงินหรือบริษัทประกันภัย ธุรกิจให้คำปรึกษา และสายการบิน

สำนักงานผู้แทนของบริษัทต่างชาติ

บริษัทต่างชาติสามารถจัดตั้งสำนักงานผู้แทน (Representative office) ในสปป.ลาวได้ โดยสำนักงานผู้แทนของบริษัทต่างชาติสามารถดำเนินกิจกรรมได้เท่าที่ได้รับอนุญาตโดยต้องเป็นกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เท่านั้น เช่น การติดต่อประสานงานกับสำนักงานใหญ่ในต่างประเทศ และการรวบรวมข้อมูลด้านโอกาสทางการลงทุนในสปป.ลาว เป็นต้น

การร่วมค้า

การร่วมค้า (Joint venture) เป็นการร่วมทุนกันระหว่างนักลงทุนต่างชาติกับคู่ค้าผู้มีสัญชาติลาว โดยนักลงทุนต่างชาติจะต้องลงทุนในการร่วมค้าเป็นสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมดในกิจการร่วมค้า

C.2 การควบรวมและการซื้อกิจการ

การควบรวมกิจการ

ภายใต้กฎหมายธุรกิจ (Enterprise Law) บริษัทตั้งแต่สองบริษัทขึ้นไป อาจควบรวมกิจการโดยรวมของบริษัทหนึ่งเข้ากับอีกบริษัทหนึ่งหรือจัดตั้งบริษัทขึ้นใหม่โดยมติที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น อย่างไรก็ตาม บริษัทที่ควบรวมกิจการเข้าด้วยกันนั้นจะไม่ถือว่าเล็กกัน โดยสิทธิและความรับผิดชอบทั้งหลายยังคงอยู่เช่นเดิม

การซื้อกิจการ

การซื้อกิจการสามารถดำเนินการได้โดยการซื้อหุ้นหรือสินทรัพย์ของกิจการอื่น การซื้อหุ้นได้รับความนิยมในสปป. ลาวและเป็นทางเลือกสำหรับวิสาหกิจต่างชาติในการเข้าซื้อกิจการ

C.3 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ตารางสรุปอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

ประเภทเงินได้	อัตรา (ร้อยละ)
ภาษีเงินได้นิติบุคคล / อากรกำไร	24
ภาษีเงินได้ของสำนักงานสาขา	24
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย:	
เงินปันผล	10
ดอกเบี๋ย	10
ค่าสิทธิ	5

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ภาษีเงินได้นิติบุคคล หรือที่เรียกว่า อากรกำไร (Profit Tax) ซึ่งบริษัทที่ประกอบกิจการผลิต ซื้อขาย และให้บริการ จะต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากเงินได้จากการประกอบกิจการ และหากบริษัทใน สปป. ลาวมีสำนักงานสาขาในต่างประเทศ จะต้องนำเงินได้ที่เกิดจากการประกอบกิจการของสาขามารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลใน สปป. ลาวเช่นกัน

นอกจากนี้ บริษัทต่างชาติที่ได้รับเงินได้จากแหล่งเงินได้ในสปป.ลาวจากการเข้าทำสัญญาร่วมค้ากับนักลงทุนลาว มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลใน สปป.ลาว

อัตราภาษี

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลคือร้อยละ 24 แต่สำหรับธุรกิจยาสูบจะต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 26 บริษัทที่ประกอบธุรกิจบางประเภท เช่น ธุรกิจเหมืองแร่ อาจต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราที่แตกต่างกันออกไปตามสัญญาสัมปทานที่ได้ทำกับรัฐบาลลาว

ตารางด้านล่างแสดงอัตราภาษีก้าวหน้าสำหรับวิสาหกิจส่วนบุคคลและผู้ที่มีอาชีพรับจ้างอิสระ (Freelancers)

ฐานเงินได้สุทธิ (กีบ)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
3,600,000 หรือ น้อยกว่า	0
3,600,001 ถึง 8,000,000	5
8,000,001 ถึง 15,000,000	10
15,000,001 ถึง 25,000,000	15
25,000,001 ถึง 40,000,000	20
40,000,001 หรือ มากกว่า	24

นอกจากนี้ นักลงทุนต่างชาติอาจได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามระยะเวลาที่กำหนด ขึ้นอยู่กับประเภทธุรกิจและที่ตั้งของกิจการ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของสปป.ลาว อาจได้รับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 4 ปี

ภาษีส้ำซ่า

ภาษีส้ำซ่า (Lump-sum tax) เป็นภาษีที่จัดเก็บจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งมิได้จดทะเบียนในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

อัตราภาษีส้ำซ่าจะจัดเก็บแบบอัตราก้าวหน้า โดยแบ่งตามประเภทกิจการดังตารางด้านล่าง

ช่วงเงินได้สุทธิ (กีบ)	อัตราภาษี (ร้อยละ)		
	ผลิต	การค้า	การบริการ
12,000,000 หรือ น้อยกว่า	-		
12,000,001 ถึง 50,000,000	สูงสุด 600,000 กีบต่อปี		
50,000,001 ถึง 120,000,000	3	4	5
120,000,001 ถึง 240,000,000	4	5	6
240,000,001 ถึง 400,000,000	5	6	7

เงินปันผล

เงินปันผลเป็นเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยเงินปันผลที่จ่ายให้กับบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศจะต้องเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ 10

การนำส่งแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล

รอบระยะเวลาบัญชีในสปป. ลาวจะสอดคล้องกับรอบระยะเวลาทางปีปฏิทิน

ในกรณีที่บริษัทที่ใช้ระบบบัญชีขั้นสูง (Advance Accounting System) หรือระบบบัญชีสามัญ (Ordinary Accounting System) ในการคำนวณรายได้ของกิจการ บริษัทจะต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล และชำระภาษีเป็นรายไตรมาสในวันที่ 10 เมษายน 10 กรกฎาคม และ 10 ตุลาคม ของทุกปี และชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลครั้งสุดท้ายสำหรับปีภาษีนั้นในวันที่ 10 มีนาคมของปีถัดไป ภาษีที่ชำระเป็นรายไตรมาสนี้จะคำนวณจากจำนวนภาษีที่ชำระแล้วของปีภาษีที่ผ่านมา หรือการประมาณการภาระภาษีในปีปัจจุบัน ภาษีที่ชำระแล้วในแต่ละไตรมาสสามารถนำมาเครดิตกับจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต้องเสียในปีภาษีนั้น หรือเครดิตกับจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต้องเสียในปีถัดไปก็ได้

ในกรณีที่บริษัทใช้ระบบบัญชีพื้นฐาน (Basic Accounting System) บริษัทจะต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคลและชำระภาษีที่ได้ตกลงไว้กับรัฐบาลของสปป.ลาว

C.4 การคำนวณเงินได้เพื่อเสียภาษี

ข้อมูลทั่วไป

กำไรจากการประกอบกิจการที่ต้องเสียภาษีจะคำนวณโดยนำรายจ่ายต้องห้ามทางภาษีมาหักจากกำไรทางบัญชี และเสียภาษีตามอัตรากำไรเงินได้นิติบุคคล อย่างไรก็ตาม วิธีการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลในสปป.ลาว จะแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับระบบบัญชีของกิจการนั้นว่าเป็นระบบบัญชีขั้นสูง สามัญ หรือพื้นฐาน

บริษัทที่ใช้ระบบบัญชีขั้นสูงหรือระบบบัญชีสามัญ อาจเลือกใช้วิธีคำนวณเงินได้ที่ต้องเสียภาษีได้ดังต่อไปนี้

- ▶ ผลต่างระหว่างมูลค่าของทรัพย์สิน ณ วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีกับมูลค่าของทรัพย์สิน ณ วันเริ่มรอบระยะเวลาบัญชี หักด้วยหนี้สิน ทุนจดทะเบียน เงินสำรอง ค่าเผื่อ ผลกำไรขาดทุนจากการตีมูลค่าสินทรัพย์ใหม่ และ กำไรสะสมต้นงวด หรือ
- ▶ รายรับหักรายจ่ายทางภาษี

บริษัทที่ใช้ระบบบัญชีพื้นฐาน และไม่มีงบกำไรขาดทุนบัญชีและการจัดเก็บข้อมูลทางบัญชีที่ไว้อย่างเพียงพอ อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากผลกำไรสุทธิที่คำนวณจากการนำรายรับ (ก่อนหักรายจ่าย) คูณด้วยสัดส่วนกำไรที่กำหนดซึ่งอาจแตกต่างกันไปในแต่ละประเภทธุรกิจ

เงินได้พึงประเมิน

เงินได้พึงประเมิน คือเงินได้จากการประกอบกิจการประเภทต่างๆ เช่น งานหัตถกรรม เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม การแสวงหาผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ การนำเข้าและส่งออก กิจการธนาคาร ประกันภัย และการเงิน การท่องเที่ยวและโรงแรม การให้บริการทั่วไป รวมถึงเงินได้จากสลากกินแบ่ง คาลิโน และกีฬา

ค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน

ค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนที่สามารถถือเป็นรายจ่ายทางภาษี รวมถึง

- ▶ ค่าใช้จ่ายทั่วไปทางธุรกิจ เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าโฆษณา เงินเดือนและค่าจ้าง สวัสดิการและประกันสังคม ค่าเช่า ดอกเบี้ย และเบี้ยประกันภัย
- ▶ ค่าเสื่อมราคา
- ▶ ค่าเดินทาง สูงสุดไม่เกินร้อยละ 0.6 ของรายได้ต่อปี
- ▶ ค่ารับรองลูกค้าและค่าโทรศัพท์สูงสุดไม่เกินร้อยละ 0.4 ของรายได้ต่อปี
- ▶ เงินบริจาคและสนับสนุน สูงสุดไม่เกินร้อยละ 0.3 ของรายได้ต่อปี

ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการไม่สามารถถือเป็นรายจ่ายในทางภาษีได้ โดยค่าใช้จ่ายต้องห้าม รวมถึง

- ▶ ภาษีเงินได้นิติบุคคล
- ▶ ดอกเบี้ยจ่ายอันเกิดจากการกู้ยืมเงินเพื่อลงทุนของผู้ถือหุ้น
- ▶ ค่าปรับหรือเบี้ยปรับ
- ▶ ค่าใช้จ่ายในการเล่นกอล์ฟ การเดินป่า ค่าของขวัญและรางวัล
- ▶ เงินสำรองความเสี่ยงและเงินสำรองค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้

สินค้ำคงเหลือ

สปป.ลาวมิได้วางหลักเกณฑ์การกำหนดมูลค่าของสินค้ำคงเหลือไว้ อย่างไรก็ตาม มูลค่าของสินค้ำคงเหลือเพื่อประโยชน์ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลจะคำนวณจากราคาทุนหรือราคาตลาด แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า

ค่าเสื่อมราคา

การคำนวณค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สามารถเลือกใช้วิธีเส้นตรง (Straight-line method) หรือ วิธียอดลดลง (Declining-value method) ตามระยะเวลาการใช้งาน

ตารางด้านล่างแสดงอัตราค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรง

สินทรัพย์	อัตราภาษีต่อปี
ทรัพย์สินถาวรที่ไม่มีรูปร่าง	ร้อยละ 20 ถึง 50
อาคาร	
อาคารอุตสาหกรรม	ร้อยละ 2 ถึง 5
อาคารพาณิชย์และที่พักอาศัย	ร้อยละ 5 ถึง 10
โรงงานและเครื่องจักร	ร้อยละ 20
ยานพาหนะ	ร้อยละ 20
อุปกรณ์สำนักงาน	ร้อยละ 20

การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

การแลกเปลี่ยนเงินใน สปป.ลาว อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่ง สปป.ลาว โดยนักลงทุนต่างชาติสามารถจำหน่ายเงินกำไรหรือเงินปันผล (หลังจากหักภาษีแล้ว) และเงินทุนจาก สปป.ลาว ได้ไปยังต่างประเทศได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

ขาดทุนสะสมยกมา

ผลขาดทุนไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางภาษีย้อนหลังสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมาได้ แต่ผลขาดทุนจากการดำเนินงานสามารถนำมาหักจากกำไรได้ 3 รอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกัน

การใช้ผลขาดทุนระหว่างบริษัทในกลุ่ม

ผลขาดทุนของบริษัทหนึ่งไม่สามารถนำมาหักกับรายได้เพื่อลดกำไรของบริษัทในเครืออีกบริษัทหนึ่งได้

การกำหนดราคาโอน

ปัจจุบัน สปป. ลาว ยังไม่มีข้อกำหนดเรื่องการกำหนดราคาโอน (Transfer pricing)

ข้อกำหนดของอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน

สปป.ลาว ยังไม่มีข้อกำหนดเรื่องอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อย่างไรก็ตาม กิจการสัมปทานต้องมีหนี้สินไม่เกินกว่าร้อยละ 70 ตลอดระยะเวลาการลงทุน

C.5 ภาระภาษีหัก ฅ ที่จ่าย ของผู้ประกอบการต่างชาติ

สปป.ลาว ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์สำหรับผู้ประกอบการต่างชาติที่เข้ามาประกอบกิจการใน สปป.ลาว เป็นการเฉพาะ โดยในทางปฏิบัติ ผู้ประกอบการต่างชาติที่ได้รับเงินได้อันจ่ายจากแหล่งเงินได้ใน สปป.ลาว มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มหัก ฅ ที่จ่าย

อัตราภาษีหัก ฅ ที่จ่ายสำหรับผู้ประกอบการต่างชาติเป็นดังต่อไปนี้

ประเภทกิจการที่ก่อให้เกิดเงินได้	ภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ฅ ที่จ่าย	ภาษีมูลค่าเพิ่มหัก ฅ ที่จ่าย
การค้า(*)	ร้อยละ 1.2	ร้อยละ 10
ก่อสร้าง	ร้อยละ 2.4	ร้อยละ 10
บริการ	ร้อยละ 4.8	ร้อยละ 10

(*) ในกรณีนำเข้าสินค้าที่มีการส่งมอบสินค้าออก สปป.ลาว จะไม่มีการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มหัก ฅ ที่จ่าย

ในกรณีที่ผู้ประกอบการต่างชาติมิได้จดทะเบียนเป็นผู้เสียภาษีในระบบภาษีของสปป.ลาว ผู้จ่ายเงินจะเป็นผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายสำหรับเงินได้ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติและนำส่งภาษีที่หักไว้ในวันภายใน 10 วัน นับจากวันที่ได้ชำระเงิน

C.6 ภาษีอื่น ๆ

ตารางด้านล่างแสดงภาษีอื่น ๆ ที่จัดเก็บใน สปป. ลาว

ภาษี	อัตรา (ร้อยละ)
ภาษีมูลค่าเพิ่ม (สำหรับกิจการที่มีรายได้ต่อปีมากกว่า 400 ล้านกีบ หรือ 50,000 ดอลลาร์สหรัฐโดยประมาณ และกิจการที่สมัครใจจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม)	
▶ สินค้า วัตถุดิบ และบริการ	10
▶ การส่งออกสินค้าสำเร็จรูป	0
ภาษีจากการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์	10
ภาษีสรรพสามิต เรียกเก็บบนมูลค่านำเข้าของสินค้า ดังต่อไปนี้	
▶ เชื้อเพลิง	5 ถึง 25
▶ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	50 ถึง 70
▶ น้ำอัดลมและน้ำแร่	5 ถึง 10
▶ บุหรี่และซิการ์	60
▶ น้ำหอมและเครื่องสำอาง	20
▶ รถจักรยานยนต์	5 ถึง 80
▶ รถยนต์	3 ถึง 90
▶ เรือยนต์	15
▶ เครื่องใช้ไฟฟ้า (โทรทัศน์ กล้องถ่ายรูป และเครื่องดนตรี)	10
▶ ตู้เย็น เครื่องซักผ้า และเครื่องดูดฝุ่น	10
▶ กีฬา (เช่น สนุกเกอร์ ฟุตบอล และตุ้เกม)	20 ถึง 30
▶ กิจกรรมสันทนาการ (ไนท์คลับ ดิสโก้ และคาราโอเกะ)	60
▶ โทรศัพท์เคลื่อนที่และอินเทอร์เน็ต	10
▶ สลากกินแบ่งและการเสี่ยงโชค	25 ถึง 80
เงินสมทบประกันสังคม เรียกเก็บจากเงินเดือนส่วนที่ไม่เกิน 2 ล้านกีบต่อเดือน	
▶ ลูกจ้าง	5.5
▶ นายจ้าง	6

C.7 รายงานทางการเงินและการสอบบัญชี

หลักการบัญชี

บริษัทจะต้องใช้เกณฑ์คงค้างเป็นหลักในการจัดทำงบการเงิน

มาตรฐานของสภาวิชาชีพ

คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standards Board : IASB) มีหน้าที่กำหนดและประกาศหลักเกณฑ์มาตรฐานรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards : IFRS) และสมาพันธ์นักบัญชีนานาชาติ (International Federation of Accountants : IFAC) มีหน้าที่กำหนดและประกาศหลักเกณฑ์มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ (International Standards on Auditing : ISA)

ตลาดหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งสปป.ลาว (Lao Securities Exchange: LSX) เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์สำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

มาตรฐานการบัญชี

มาตรฐานการบัญชีของสปป.ลาว (Lao Accounting Standards : LAS) สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) แต่อาจมีความแตกต่างกันในบางรายการ อย่างไรก็ตาม LAS อนุญาตให้วิสาหกิจในสปป.ลาวเลือกใช้ IFRS เพื่อการจัดเตรียมบัญชีและรายงานทางการเงินได้

พระราชบัญญัติการบัญชีแห่งสปป.ลาวกำหนดให้บริษัทและวิสาหกิจจัดทำบัญชีและงบการเงินเป็นภาษาลาว และในสกุลเงินกีบ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ในกรณีที่งบการเงินถูกจัดทำขึ้นในภาษาอื่นและแสดงด้วยสกุลเงินอื่น งบการเงินดังกล่าวจะต้องมีค่าแปลเป็นภาษาลาวและแสดงสกุลเงินกีบควบคู่ไปด้วย

ข้อกำหนดทางการบัญชี

การเปิดเผยข้อมูล

งบการเงิน ประกอบด้วย งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน นอกจากนี้ บริษัทมหาชนขนาดใหญ่และบริษัททั่วไปต้องจัดทำงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสดด้วย

การรายงาน

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จะต้องนำส่งรายงานแก่ตลาดหลักทรัพย์เป็นรายครึ่งปี โดยต้องนำส่งภายใน 45 วันนับจากวันสุดท้ายของ 6 เดือนแรกในรอบระยะเวลาบัญชี และต้องนำส่งรายงานประจำปีให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ภายใน 3 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

การนำส่งงบการเงิน

บริษัทต้องจัดทำงบการเงินภายใน 2 เดือนนับจากสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

การสอบบัญชี

งบการเงินของบริษัทและองค์กรดังต่อไปนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองจากบริษัทผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

- ▶ บริษัทต่างชาติ
- ▶ ธนาคารและสถาบันการเงินต่างๆภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่ง สปป. ลาว
- ▶ บริษัทประกันภัย และตัวแทนประกันภัย
- ▶ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และ บริษัทมหาชน
- ▶ รัฐวิสาหกิจ
- ▶ โครงการที่ดำเนินงานโดยใช้เงินทุนจากแหล่งเงินทุนในต่างประเทศซึ่งได้รับอนุญาตจากรัฐบาล
- ▶ บริษัทจำกัดที่มีสินทรัพย์ทั้งหมดมากกว่า 50 ล้านบาท

การจัดเก็บและบันทึกเอกสาร

บริษัทต้องจัดเก็บเอกสารทางบัญชีไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี โดยจำแนกการจัดเรียงตามลำดับตัวเลข ชนิด และช่วงเวลา

D. บุคคลธรรมดา

D.1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

บุคคลธรรมดาจะถือเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในสปป.ลาวหากเข้าเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- ▶ บุคคลธรรมดาผู้ได้รับเงินได้จากแหล่งเงินได้ในสปป.ลาว
- ▶ ผู้มีสัญชาติลาวซึ่งทำงานในสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุล หรือองค์การระหว่างประเทศในต่างประเทศ และได้รับเงินได้จากแหล่งเงินได้ในสปป.ลาว
- ▶ ชาวต่างชาติซึ่งทำงานในสปป.ลาวและได้รับเงินเดือนไม่ว่าจะจ่ายจากแหล่งเงินได้ในสปป.ลาวหรือต่างประเทศ ทั้งนี้ อาจได้รับยกเว้นภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อน

เงินได้ที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษี

เงินได้จากการจ้างแรงงานที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษี ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส ค่าล่วงเวลา เงินประจำตำแหน่ง เบี้ยประชุมกรรมการ รวมถึงผลประโยชน์อื่นที่ได้รับเป็นเงินหรือทรัพย์สินอื่นที่อาจตีมูลค่าได้เป็นเงิน

เงินได้ประเภทอื่นๆ ที่ต้องเสียภาษีในสปป.ลาว มีดังนี้

- ▶ เงินปันผล กำไร หรือผลประโยชน์อื่นใดที่จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นหรือหุ้นส่วน และกำไรจากการขายหุ้น
- ▶ ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่านายหน้า และค่าธรรมเนียมการค้าประกันที่ได้รับเนื่องมาจากสัญญาหรือภาระผูกพัน
- ▶ เงินได้จากกิจกรรมอันมิใช่การประกอบธุรกิจ
- ▶ เงินได้จากรางวัลหรือสลากกินแบ่งที่ได้รับเป็นตัวเงินหรือผลประโยชน์อื่นที่มีมูลค่าตั้งแต่ 1 ล้านกีบ
- ▶ เงินได้จากการให้เช่าสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน บ้าน ยานพาหนะ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องจักร
- ▶ เงินได้จากทรัพย์สินทางปัญญา เช่น สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า หรือสิทธิอื่นอันมีลักษณะเดียวกัน

ประเภทเงินได้ดังต่อไปนี้จะได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- ▶ เงินเดือนส่วนที่ไม่เกิน 1 ล้านกีบ
- ▶ กำไรจากการขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์
- ▶ เงินช่วยเหลือที่จ่ายให้แก่นักเรียน ค่าลดหย่อนสำหรับคู่สมรสหรือบุตรที่อายุต่ำกว่า 18 ปี เงินช่วยเหลือสำหรับการคลอดบุตร รวมถึงเงินชดเชยจากการเจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุ เงินบำนาญ และเบี้ยเลี้ยงนักเรียน
- ▶ เงินปันผลที่จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด

อัตราภาษี

ตารางด้านล่างแสดงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแบบก้าวหน้าสำหรับเงินได้จากการจ้างแรงงาน

เงินได้พึงประเมิน (กิบ)	อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ร้อยละ)
1,000,000 หรือต่ำกว่า	0
1,000,001 ถึง 3,000,000	5
3,000,001 ถึง 6,000,000	10
6,000,001 ถึง 12,000,000	12
12,000,001 ถึง 24,000,000	15
24,000,001 ถึง 40,000,000	20
40,000,001 ขึ้นไป	24

ตารางด้านล่างแสดงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้ประเภทอื่นๆ

ประเภทเงินได้	อัตราภาษี (ร้อยละ)
เงินปันผลหรือผลประโยชน์อื่นที่ผู้ถือหุ้นหรือหุ้นส่วนได้รับ และกำไรจากการขายหุ้น	10
ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่านายหน้า และค่าธรรมเนียมการค้าประกัน	10
เงินได้จากกิจกรรมอันมิใช่การประกอบธุรกิจ	10
เงินได้จากรางวัลหรือสลากกินแบ่งที่ได้รับเป็นตัวเงินหรือผลประโยชน์อื่นที่มีมูลค่าเกินตั้งแต่ 1 ล้านกิบ	10
เงินได้จากการให้เช่า ที่ดิน บ้าน ยานพาหนะ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องจักร หรือทรัพย์สินอื่น	10
เงินได้จากทรัพย์สินทางปัญญา เช่น ลิขสิทธิ์ ลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า หรือสิทธิอื่นๆ	5
เงินได้จากการขายหรือโอนสิทธิในการใช้ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง หรือที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง	5

D.2 เงินสมทบกองทุนประกันสังคม

สำหรับการจ้างงานที่มีอัตราเงินเดือนเป็นจำนวนไม่เกิน 2 ล้านกิบต่อเดือน นายจ้างและลูกจ้างอยู่ในบังคับต้องสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมในอัตราร้อยละ 5.5 ของเงินเดือนสำหรับลูกจ้าง (สูงสุดที่ 110,000 กิบต่อเดือน) และร้อยละ 6 ของเงินเดือนสำหรับนายจ้าง (สูงสุดที่ 120,000 กิบต่อเดือน)

ประกันสังคมใช้บังคับกับลูกจ้างในกรณีต่างๆ เช่น

- ▶ ลูกจ้าง รวมถึงลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ สถาบันการเงิน โรงงาน โรงแรม ร้านอาหาร และการเกษตร
- ▶ ลูกจ้างในหน่วยแรงงานที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง
- ▶ ลูกจ้างชาวต่างชาติที่ทำงานในหน่วยแรงงานและได้รับเงินเดือน หรือค่าจ้าง

นอกจากนี้ ผู้ที่มีอาชีพรับจ้างอิสระยังสามารถสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมได้ตามความสมัครใจ

D.3 การชำระภาษีและการยื่นแบบแสดงรายการ

นายจ้างมีหน้าที่หักภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเมื่อจ่ายเงินเดือนให้กับลูกจ้างพร้อมทั้งยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งเงินภาษีต่อกรมสรรพากรภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

กรณีเงินได้ประเภทค่าเช่า ผู้มีเงินได้จะต้องยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีต่อกรมสรรพากรภายใน 10 วันนับแต่วันที่ได้รับเงินได้

บริษัทหรือบุคคลธรรมดาผู้จ่ายเงินได้ประเภทต่อไปนี้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย พร้อมทั้งยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งเงินภาษีต่อกรมสรรพากรภายใน 10 วัน นับแต่วันที่จ่ายเงิน

- ▶ เงินปันผล
- ▶ ดอกเบี้ยเงินกู้
- ▶ ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร หรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่น
- ▶ กำไรจากการขายหุ้น
- ▶ รางวัลหรือสลากกินแบ่งที่มีมูลค่าเกินกว่า 1 ล้านบาท
- ▶ เงินได้จากการขายหรือโอนสิทธิในการใช้ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง หรือที่ดินเพื่อการปลูกสร้าง

D.4 อนุสัญญาภาษีซ้อน

สปป.ลาว ลงนามในอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศต่างๆ ดังนี้

รายชื่อประเทศที่มีอนุสัญญาภาษีซ้อนกับสปป.ลาว

บรูไน	จีน	ลักเซมเบิร์ก
มาเลเซีย	เมียนมา	เวียดนาม
เกาหลีใต้	ไทย	

D.5 วีซ่า

ประเภทของวีซ่า

วีซ่าสำหรับชาวต่างชาติเพื่อเดินทางเข้าสปป.ลาวมีหลายประเภท ซึ่งรวมถึง

วีซ่าธุรกิจ (NI-B2 หรือ I-B2)

วีซ่าธุรกิจจะออกให้แก่ธุรกิจชาวต่างชาติ และสมาชิกในครอบครัว ซึ่งเป็นผู้ลงทุนหรือรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจในสปป.ลาว

วีซ่าแรงงาน (LA-B2)

วีซ่าแรงงานจะออกให้แก่ลูกจ้างในสปป.ลาวที่เป็นชาวต่างชาติ และคนต่างด้าว รวมถึงสมาชิกในครอบครัว

วีซ่าท่องเที่ยว (T-B3)

วีซ่าท่องเที่ยวจะออกให้แก่ชาวต่างชาติที่เดินทางมายังสปป.ลาวเพื่อการพักผ่อนและท่องเที่ยว

วีซ่าระยะสั้น (NI-B3)

วีซ่าระยะสั้นจะออกให้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

- ▶ ชาวต่างชาติที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางมายังสปป.ลาวเพื่อเข้าร่วมการประชุม การอบรม หรือโครงการศึกษาดูงานชั่วคราว
- ▶ ชาวต่างชาติที่ประสงค์จะเยี่ยมเยียนผู้ปกครองและคนรู้จัก รวบรวมข้อมูลสำหรับการลงทุน และจุดประสงค์อื่นตามกฎหมายของสปป.ลาว

วีซ่าระยะยาว (I-B3)

วีซ่าระยะยาวจะออกให้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

- ▶ ชาวต่างชาติและคนต่างด้าวที่มีจุดมุ่งหมายในการปกป้องประเทศ รวมถึงบุคคลผู้ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสปป.ลาว และมีความประสงค์ที่จะอยู่เป็นระยะเวลายาว ทั้งนี้ หากชาวต่างชาติประสงค์จะพำนักในสปป.ลาวเป็นระยะเวลา 6 เดือน หรือ 1 ปี จะต้องต้องมีเงินฝากในบัญชีกับธนาคารของสปป.ลาวไม่ต่ำกว่า 20,000 ดอลลาร์สหรัฐ หรือ 40,000 ดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ

วีซ่าถาวร (P-B3)

วีซ่าถาวรจะออกให้แก่ชาวต่างชาติที่ได้รับอนุญาตให้อาศัยในสปป.ลาวเป็นการถาวร

ขั้นตอนขอวีซ่า

สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลของสปป.ลาวในต่างแดนมีอำนาจอนุมัติวีซ่าท่องเที่ยว วีซ่าระยะสั้น และวีซ่าผ่านแดนสำหรับชาวต่างชาติผู้ประสงค์จะเข้าออกสปป.ลาวไม่เกิน 2 ครั้ง อย่างไรก็ตาม วีซ่าประเภทอื่น เช่น วีซ่าเข้าออกหลายครั้ง (Multiple-entry visa) อาจต้องได้รับการอนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นพิเศษ ในขณะที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมีอำนาจอนุมัติวีซ่าท่องเที่ยว วีซ่าระยะสั้น และวีซ่าผ่านแดนสำหรับชาวต่างชาติที่ประสงค์จะเข้าสปป.ลาวเพียงครั้งเดียว นอกจากนี้ หนังสือเดินทางของชาวต่างชาติจะต้องมีอายุเหลือไม่น้อยกว่า 6 เดือน

D.6 ใบอนุญาตทำงาน

ใบอนุญาตทำงาน

ชาวต่างชาติผู้ประสงค์จะทำงานในสปป.ลาวจะต้องได้รับวีซ่าธุรกิจ ใบอนุญาตทำงาน และบัตรประจำตัวชาวต่างชาติ โดยองค์กรที่ได้รับอนุญาตให้จ้างแรงงานต่างชาติจะต้องยื่นขอใบอนุญาตทำงานภายใน 1 เดือนนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต

ใบอนุญาตทำงานจะออกให้เฉพาะชาวต่างชาติที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญระดับสูง โดยจะออกให้พร้อมกันกับวีซ่าแรงงาน (LA-B2) และจะหมดอายุเมื่อสัญญาจ้างงานสิ้นสุดลง

ทั้งนี้ ใบอนุญาตทำงานจะมีอายุไม่เกิน 12 เดือน และสามารถขอขยายระยะเวลาได้เป็นระยะเวลาอีกคราวละไม่เกิน 12 เดือน โดยระยะเวลาการทำงานทั้งหมดจะต้องไม่เกิน 5 ปี

นายจ้างต้องยื่นคำขอกับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (Ministry of Labor and Social Welfare) ทั้งนี้ เอกสารที่เกี่ยวข้องจะต้องแปลเป็นภาษาลาวพร้อมทั้งรับรองความถูกต้องตามกฎหมายกำหนด

สมาชิกในครอบครัว

คู่สมรสของผู้ถือวีซ่าธุรกิจประเภทเข้า-ออกหลายครั้ง (Multiple-entry visa) และมีใบอนุญาตทำงานจะต้องยื่นคำขอวีซ่าของตนไปพร้อมกันกับการยื่นคำขอวีซ่าของชาวต่างชาติที่จะเข้ามาทำงานในสปป.ลาว

ใบอนุญาตขับขี่

ชาวต่างชาติที่มีใบอนุญาตขับขี่ในประเทศของตนสามารถขอรับใบอนุญาตขับขี่ในสปป.ลาวได้

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

About EY

EY is a global leader in assurance, tax, transaction and advisory services. The insights and quality services we deliver help build trust and confidence in the capital markets and in economies the world over. We develop outstanding leaders who team to deliver on our promises to all of our stakeholders. In so doing, we play a critical role in building a better working world for our people, for our clients and for our communities.

EY refers to the global organization and may refer to one or more of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity. Ernst & Young Global Limited, a UK company limited by guarantee, does not provide services to clients. For more information about our organization, please visit ey.com.

© 2015 EY Corporate Services Limited.

All Rights Reserved.

APAC no. 00000000

ED None

This publication contains information in summary form and is therefore intended for general guidance only. It is not intended to be a substitute for detailed research or the exercise of professional judgment. Neither EY Corporate Services Limited nor any other member of the global EY organization can accept any responsibility for loss occasioned to any person acting or refraining from action as a result of any material in this publication. On any specific matter, reference should be made to the appropriate advisor.

Ernst & Young Lao Limited

6th Floor, Capital Tower,
23 Singha Road, Nongbone village,
Saysettha District, Vientiane, Lao PDR

Office: +856 21 455077, Fax: +856 21 455078
www.ey.com

EY Corporate Services Limited

33rd Floor, Lake Rajada Office Complex
193/136-137 Rajadapisek Road, Klongtoey
Bangkok 10110, Thailand

Office: +66 2264 9090, Fax +66 2264 0789-90
Email: ErnstYoung.Thailand@th.ey.com
www.ey.com